

העסקת עובדים	 הנחיות נציב שירות המדינה
מענה לעובדי מדינה ותיקים בהתמודדות במכרזים בדירוג המח"ר	תאריך: ט"ז בשבט התשפ"ג, 7 בפברואר 2023 מספר הנחיה: 1.19

מענה לעובדי מדינה ותיקים בהתמודדות במכרזים בדירוג המח"ר

1. רקע

נציבות שירות המדינה מחויבת להעמדת הון אנושי איכותי, מוכשר ומיומן לשירות הציבורי ובכך לתרום לשיפור השירות הניתן לאזרח באמצעות המערכות הציבוריות. לשם השגת מטרה זו, ובדומה למגמות מקבילות במגזרים נוספים, נציבות שירות המדינה מקדמת בשנים האחרונות מדיניות לחיזוק הסטנדרטים המקצועיים, לרבות דרישה מקדמית להשכלה אקדמית ("אקדמיזציה") במשרות המהוות את השלד המקצועי והתשתיתי של שירות המדינה.

בנוסף, שירות המדינה דוגל בגישת הלמידה לאורך החיים (life-long learning) ומעודד עובדי מדינה ללמוד, להשתלם ולהתפתח לאורך מסלול הקריירה באופן שיאפשר להם לפתח את הכישורים האישיים והמקצועיים, ולצבור את התנאים הנדרשים להתמודדות במכרזים והתקדמות מקצועית בשירות המדינה. עובדי מדינה אף זכאים להחזר שכר לימוד ויום היעדרות בשכר לצורך לימודים (במידה ועומדים בקריטריונים הנדרשים), בהתאם לפסקה 51.371 בתקשי"ר- [השתתפות עובד בפעולת הדרכה מסוג "השכלה כללית"](#).

מדיניות זו תורמת לחיזוק ההון האנושי בשירות המדינה ולפיתוח העובדים בהיבט ההשכלה והתפקוד המקצועי, אך יחד עם זאת, עשויה להוות חסם למעבר או קידום בקרב עובדים ותיקים שאינם בעלי השכלה אקדמית אך בעלי ניסיון מקצועי רלוונטי ומשמעותי. עובדים אלו, נעדרי השכלה גבוהה, לא יכולים להתקדם למשרות בהן תואר ראשון הינו תנאי סף ועל כן ממעטים באופן יחסי לעבור בין תפקידים על אף ניסיונם המקצועי והוותק הרב בשירות המדינה ממיפוי שנעשה מדובר באוכלוסייה מצומצמת באופן יחסי.

לאור האמור לעיל, וכחלק ממדיניות הנציבות לעידוד מעבריות עובדים בתוך שירות המדינה ועל מנת לתת מענה לפנייות המשרדים ויחידות הסמך בנושא, הוחלט לגבש מענה נקודתי לתקופת זמן מוגבלת אשר יאפשר לעובדים לא אקדמאים להתמודד במכרזים בהתאם לתנאים המפורטים בחוזר זה. מדיניות זו תסייע, כאמור, לעידוד מעבריות עובדים בתוך שירות המדינה, ובכלל זה של עובדי מדינה בעלי ניסיון מקצועי עשיר, הגם שאין להם השכלה אקדמית, לטובת הגברת ההתייעלות הארגונית, חיזוק גורמי המקצוע, שימור ידע,

שימור עובדים ומניעת שחיקה של העובד ושל המערכת וכן להיערכות לקראת התייתרות משרות כחלק מהשינויים והתמורות הטכנולוגיות. עוד יצוין, כי מדיניות זו עשויה לסייע לנציבות שירות המדינה בבחינת ההכרה במיומנויות וכישורים כחלק מתנאי הסף למשרה במסגרת ההיערכות העתידית של שירות המדינה להתאמתו למגמות והשינויים החלים כיום בשוק העבודה.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: ט"ז בשבט התשפ"ג, 7 בפברואר 2023 מספר הנחיה: 1.19	מענה לעובדי מדינה ותיקים בהתמודדות במכרזים בדירוג המח"ר

בנוסף, מדיניות זו תסייע לקידום ושילוב של עובדים מקרב אוכלוסיות גיוון בבואם להתמודד במכרזים או במעברי רוחב בתוך שירות המדינה, זאת כחלק מתפיסת מדיניות הגיוון של הנציבות.

החוזר אשר יפורט לעיל, קובע את המשרות עבורן ניתן להכיר בניסיון רלוונטי שנצבר בשירות המדינה, חלף דרישת הסף להשכלה אקדמית כללית, וכן לקבוע את פירוט התנאים שעל המועמדים לעמוד בהם לצורך מילוי אחר דרישת הניסיון החלופית. יובהר, כי מדובר במשרות שאינן חלק מפרופסיה מוגדרת הדורשת השכלה ייעודית או רישיון מקצועי.

לצורך בחינת החידוש שבחוזר זה, הוחלט כי החוזר יבוצע במסגרת פיילוט במערכת משרדי הממשלה ויחידות הסמך ובמערכת הבריאות הממשלתית למשך שנתיים.

2. מטרה

מתן הזדמנות לעובדי מדינה שצברו ניסיון משמעותי בשירות המדינה, להתמודד במכרזים למשרות או להיות מועמדים להעברה למשרות הרלוונטיות לניסיון שצברו ולכישוריהם, אף שאינם בעלי השכלה אקדמית ובלבד, שאין מדובר במשרות המשתייכות לפרופסיה מקצועית, או במשרות להן נדרש רישיון או נדרש השכלה אקדמאית ספציפית. כל זאת, תוך שמירה על רמה מקצועית הנדרשת למשרה, לאחר מיון המבוסס על בחינת הניסיון מקצועי הרלוונטי והכישורים כמקובל.

3. הגדרות

- א. השכלה אקדמית כללית - תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר על-ידי המל"ג או תעודת הנדסאי/טכנאי מוסמך, לפי סעיף 39 לחוק ההנדסאים והטכנאים, שאינו מוגדר כתחום השכלה ספציפי נדרש לצורך ביצוע התפקיד, בהתאם לפסקה [11.131](#) בתקשי"ר (דרישות השכלה וניסיון).
- ב. פרופסיה מקצועית - סדרות מקצועיות ארציות אשר הוסדרו בצורה רוחבית על-ידי נציבות שירות המדינה ובכלל זה דרישות הסף, רמות המשרה ומסלול הקידום עבורן.
- ג. עובד לעניין חוזר זה הינו עובד מדינה שזכאי להתמודד במכרזים פנימיים/בין-משרדיים בהתאם להוראות פסקה [11.411](#) בתקשי"ר.

4. הוראות כלליות

- א. מתן אישור למועמדים העונים על הקריטריונים המפורטים בסעיף 5 להגיש מועמדות למכרזים למשרות שבהן יש דרישה להשכלה אקדמית כללית, שאינן חלק מפרופסיה מוגדרת המצריכה השכלה אקדמית, ואין בהן דרישה להשכלה ייעודית או רישיון מקצועי.

העסקת עובדים	 הנחיות נציב שירות המדינה
מענה לעובדי מדינה ותיקים בהתמודדות במכרזים בדירוג המח"ר	תאריך: ט"ז בשבט התשפ"ג, 7 בפברואר 2023 מספר הנחיה: 1.19

ב. הליך המיון לעובדים, שיקבלו אישור להגיש מועמדות על-פי חוזר זה, יכלול העמקה מקצועית בתהליך ראיון המועמד במסגרת ועדת הבוחנים, קרי שתי סימולציות מקצועיות שעליהן יידרש לענות בתחום המשרה.

ג. בכל מכרז אשר יפורסם תחת המתווה המפורט בחוזר זה, תעודכן הוראת המעבר הבאה: משרה זו אושרה על-ידי נציבות שירות המדינה כמשרה המאפשרת שנות ניסיון חלף השכלה אקדמית

(*) רשאים להגיש מועמדותם גם עובדים ללא השכלה אקדמית העומדים בתנאי הסף למשרה למעט השכלה אקדמית (תואר ראשון) ושהם בעלי ותק מקצועי הנדרש למשרה הכפול מהניסיון המינימלי למשרות בדירוג המנהלי במכרז פנימי בהתאם לפסקה [11.131](#) לתקשי"ר.

בעל/ת השכלה תיכונית אשר ת/יבחר למשרה ת/ידורג בדירוג המנהלי. עובד/ת מתוך שירות המדינה אשר דורג/ה זה מכבר בדירוג אחר רשאי/ת לשמר את דירוג/ה המקצועי.

5. תחולה

- א. הוראות החוזר יחולו ממועד פרסומו לתקופת ניסיון בת שנתיים.
- ב. ההנחיה תחול על מועמדים מקרב שירות המדינה בלבד.
- ג. הוראות החוזר יחולו על **עובדי משרדי הממשלה ויחידות הסמך ובמערכת הבריאות הממשלתית** העומדים בתנאים המצטברים הבאים:
 - 1) עובדים ללא השכלה אקדמית;
 - 2) עובדים בעלי לפחות 12 שנות לימוד;
 - 3) עובדים בעלי ותק של 20 שנה לפחות בשירות המדינה בעת פרסום ההנחיה וכן בעלי אופק שירות של לא יותר חמש עשרה שנה עד הפרישה;
 - 4) עובדים שעונים על תנאי הסף הנדרשים למשרה, למעט תנאי ההשכלה האקדמית;
 - 5) עובדים בעלי ניסיון מקצועי רלוונטי למטלות התפקיד כפי הקבוע בתיאור התפקיד המוכרז, הכפול מהניסיון המינימלי הנדרש למשרות בדירוג המנהלי במכרז פנימי בהתאם לפסקה [11.131](#) לתקשי"ר;
 - 6) עובדים בעלי ציון הערכת עובד מעל הממוצע המשרדי בשנתיים מתוך שלוש השנים האחרונות;
 - 7) עובדים שקיבלו המלצה לקידום בחוות דעת הממונה הישיר הנוכחי במסגרת הערכת עובדים;

העסקת עובדים	 הנחיות נציב שירות המדינה
מענה לעובדי מדינה ותיקים בהתמודדות במכרזים בדירוג המח"ר	תאריך: ט"ז בשבט התשפ"ג, 7 בפברואר 2023 מספר הנחיה: 1.19

ד. על-פי חוזר זה תתאפשר התמודדות במכרזים למשרות העונות על התנאים המצטברים הבאים:

- (1) משרה בדירוג המח"ר;
- (2) משרה עד רמת מנהל תחום, כולל (מתח דרגות 40-42);
- (3) דרישת הסף למשרה בתחום ההשכלה היא השכלה אקדמית כללית בלבד, ולא השכלה אקדמית ספציפית;
- (4) משרה שבה אין דרישה לרישיון מקצועי;
- (5) משרה בפרופסיה מקצועית - ובלבד שאושרה על-ידי מובילי הפרופסיה המקצועית בנציבות שירות המדינה ואשר אינה מחייבת השכלה אקדמית ספציפית.

6. הליך מכרזי

במטרה להגביר את המוביליות בשירות המדינה ומיצוי פוטנציאל המועמדים מקרב עובדי המדינה וכמהלך משלים, אגף בכיר לגיוס ומיון בנציבות שירות המדינה יבחן את האפשרות להרחבת השימוש ופרסום מכרז בין-משרדי כמכרז ראשון ביחס למשרות בדירוגים בהם פוטנציאל המועמדים נמוך באופן יחסי.

7. תוקף:

חוזר זה יהיה בתוקף למשך שנתיים בסיומה תיערך בחינה של יעילות המהלך, על-פי הקריטריונים הבאים:

- א. מספר המועמדים ללא השכלה אקדמאית שהתמודדו במכרזים בעקבות עמידתם בתנאי הסף החלופיים המפורטים בחוזר זה;
- ב. מספר המועמדים ללא השכלה אקדמאית שזכו במכרזים בעקבות עמידתם בתנאי הסף החלופיים המפורטים בחוזר זה;
- ג. סיום תקופת ניסיון בהצלחה של עובדים אלו.

לאחר הבדיקה, יוחלט האם להאריך את תחולת החוזר לתקופה של עד שנתיים נוספות ולא יותר משלוש שנים סה"כ לכל התקופה בה יופעל חוזר זה.